

2. februar 2021
Sagsnr. 18/05196
PRO

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

OPHÆVELSE og HJEMVISNING af påbud om oprensning af forurening i Syddjurs Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter jordforureningsloven § 41, jf. 77, stk. 1, nr. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Syddjurs Kommunes påbud af 13. juni 2018 efter jordforureningslovens § 41 om oprensning af jordforurening på ejendommen matr.nr. [M1] Ebeltoft Markjorder, beliggende [A1], 8400 Ebeltoft, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Syddjurs Kommune. .

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Klager, der er repræsenteret ved advokat, har den 9. juli 2018 påklaget afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Ejendommen, som er omfattet af den påklagede afgørelse, er beliggende inden for indvindingsoplandet til [F].

Klager har navnlig anført, at

- Syddjurs Kommune ikke har varetaget saglige hensyn,
- kommunens vurdering af oprensningsmetoden savner et sagligt grundlag i sagens oplysninger
- kommunens vurdering ikke bygger på et tilstrækkeligt oplyst grundlag,
- det påklagede påbud ikke har den fornødne klarhed, og
- kommunen bør undersøge alternative løsninger, herunder flytning af klagers vandindvindingsanlæg.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Sagen drejer sig om jordforurening på ejendommen matr.nr. [M1] Ebeltoft Markjorder, beliggende [A1], 8400 Ebeltoft i Syddjurs Kommune (herefter "ejendommen"). Ejendommen har et bebygget areal på 671 m², der udgøres af én bygning (en oprindelig bygning fra 1974 med tilbygning opført i 1984).

Ejendommen er ejet af Syddjurs Kommune.

2.2 Geologiske forhold og vandindvindingsinteresser

Ejendommen er beliggende i kote ca. 30 m DVR 90. De øvre jordlag udgøres primært af smeltevandssand afbrudt af tynde ler- og siltlag.

Det primære grundvandsmagasin træffes ca. 15,5 m u.t. svarende til kote 14 DVR 90 med en nordvestlig strømningsretning.

Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD) og inden for indvindingsopland til [F], som er et alment vandværk beliggende ca. 450 m mod nord-/nordøst fra ejendommen. Kildepladsens borer er dog ikke i drift.

2.3 Sagens forhistorie

Konstatering af forurening og indledende forureningsundersøgelse

Der blev den 23. januar 2007 konstateret en jordforurening med gasolie fra en idriftværende nedgravet olietank på ejendommen. Olietanken var placeret under gulvet i tilbygningen. Det blev antaget, at oliespildet omfattede ca. 3.000 liter, eftersom tanken blev konstateret tom efter, at der samme dag var påfyldt 3000 l fyringsolie. NIRAS A/S (herefter "NIRAS")

udførte herefter en indledende forureningsundersøgelse for Syddjurs Kommune på ejendommen.

NIRAS udførte den 29. januar 2007 efter lokalisering og fritlægning af olietanken 4 boringer (B8-B11) til mellem 9 og 17 m u.t., heraf en skråboring ind under den på ejendommen beliggende bygning. I boring B9 blev der påvist en jordforurening på op til 29.000 mg/kg TS i 6,5 m u.t. I en filtersat boring (B8) blev der påvist jordforurening ned til 9,0 m u.t. (på op til 24.000 mg/kg TS).⁴

Jordforureningen blev ved undersøgelsen delvist afgrænset horisontalt, dog ikke under den eksisterende bygning. Forureningen blev ved undersøgelserne ikke afgrænset vertikalt. Det blev vurderet, at den konstaterede koncentration af kulbrinter på 25.000 mg/kg TS oversteg jordens bindingskapacitet, og at der derfor fortsat ville ske en spredning af forureningen.⁵

Påbud om supplerende forureningsundersøgelse

Syddjurs Kommune meddelte den 6. november 2007 påbud til Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, om nærmere undersøgelse og afgrænsning af olieforureningen på ejendommen.

Syddjurs Kommune stillede i påbuddet bl.a. krav om udførelse af supplerende undersøgelser til afgrænsning af forureningsudbredelsen i jord og grundvand, afgrænsning af jordforureningen under og omkring olietanken, udførelse af 2 filtersatte boringer med udtagelse af vandprøver til analyse af oliekomponenter, udtagelse af vandprøve i den tidligere etablerede boring B8, udarbejdelse af en risikovurdering for forureningen samt forslag til fjernelse af hele forureningen inklusive prisoverslag.

NIRAS gennemførte herefter en supplerende forureningsundersøgelse for Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, på ejendommen.

Undersøgelsen blev afrapporteret i NIRAS' rapport af 31. marts 2008.

Det fremgår af rapporten, at der i december 2007 blev udført 6 supplerende boringer (B12-B17), hvoraf 2 boringer (B15 og B17) blev filtersatte. Der blev i januar 2008 udtaget vandprøver fra de 3 filtersatte boringer (B8, B15 og B17). På baggrund af analyseresultater og feltobservationer blev det konstateret, at forureningen havde spredt sig både horisontalt og vertikalt i forhold til undersøgelsen i januar 2007. Forureningen blev vurderet til ikke

⁴ Jf. Rapport om udførte foranstaltninger om spild ved olietank på [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, udkast dateret 16. februar 2007, afsnit 4.3, herunder tabel 4.2.

⁵ Jf. Rapport om udførte foranstaltninger om spild ved olietank på [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, udkast dateret 16. februar 2007, afsnit 4.4.

at være afgrænset mod nabomatriklen mod nord. Det blev ligeledes konstateret, at grundvandsstrømningen ikke var vestlig, men nordvestlig.

I februar 2008 blev der udført yderligere 6 afgrænsende borer (B18-B23). Boring B18 og B23 blev filtersatte.

Der blev i februar 2008 udtaget vandprøver fra de 4 filtersatte borer nærmest forureningen (boring B8, B15, B18, B23). Analyseresultaterne viste bl.a. et indhold af olie i B18 og B23. I marts 2008 blev der udtaget en fornyet vandprøve fra B23.⁶

Den supplerende forureningsundersøgelse viste, at forureningen havde spredt sig horisontalt i nordvestlig retning og vertikalt i forhold til undersøgelsen i 2007.

Der blev i jordprøverne påvist forurening med totalkulbrinter i jorden på bl.a. op til 29.000 mg/kg TS i en dybde på 6,5 m.u.t (B9) og på op til 5.600 mg/kg TS ned til en dybde på 15 m u.t (B14).⁷

Jordforureningen blev ved undersøgelsen i 2008 afgrænset horisontalt, mens forureningen vertikalt blev vurderet til at have nået grundvandsspejlet ca. 15,5 m u.t, og således ikke var vertikalt afgrænset.⁸

Herudover blev der i vandprøverne påvist kulbrinter. I vandprøven fra B18 blev der f.eks. påvist et indhold af totalkulbrinter på 95 µg/l, og i vandprøverne fra B23 blev der påvist et indhold af totalkulbrinter på op til 600 µg/l.⁹ Grundvandsforureningen blev ved undersøgelsen ikke afgrænset.

Undersøgelserne viste desuden, at der ud over olieforureningen var fundet spor af benzin og BTEX i vandprøverne. NIRAS anførte, at der ikke var nogen kendt kilde til benzinforurening i nærheden af ejendommen, at der ikke var påvist benzin i nogle af de udtagne jordprøver, og at der ikke var påvist benzin eller BTEX i de filtersatte borer nærmest olietanken (B15 og B18).

NIRAS vurderede i 2008 forureningen til at kunne udgøre en begrænset risiko for grundvandsressourcen under [A2-A1], 8400 Ebeltoft. Det blev vurderet mindre sandsynligt, at forureningen ville påvirke områdets

⁶ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 2.2.

⁷ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 4.3, herunder tabel 4.2.

⁸ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 4.7 og 5.2.

⁹ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 4.4, herunder tabel 4.3.

vandindvinding. NIRAS anbefalede dog, at grundlaget for disse vurderinger blev belyst nærmere ved monitorering af grundvandsforholdene omkring lokaliteten, ligesom det blev anbefalet, at den konstaterede benzinforurening skulle undersøges nærmere. NIRAS vurderede desuden, at det på det foreliggende grundlag ikke kunne afvises, at der var en risiko for indeklimaet på ejendommen.¹⁰

Der blev i rapporten endvidere givet forskellige løsningsforslag til monitorering og/eller oprensning af forureningen. De metoder, som NIRAS vurderede som egnede, med henblik på at imødegå den vurderede risiko for

grundvandsressourcen lokalt under [A2-A1], var følgende: stimuleret naturlig nedbrydning (egnet), in situ termisk behandling (ISTD) (velegnet), kemisk oxidation (mindre egnet), og monitorering af naturlig nedbrydning (egnet).¹¹

Den metode, som blev vurderet mest egnet (in situ termisk behandling (ISTD)) kunne ifølge NIRAS' vurdering i rapporten oprense 90-100 % af forureningen. Omkostningerne ved termisk behandling blev af NIRAS skønnet til ca. 3,5 mio. kr.¹² Hertil skal lægges ikke nærmere opgjorte udgifter til monitorering i en periode.

NIRAS vurderede desuden, at en delvis opboring i kildeområdet ikke var en egnet metode. NIRAS anførte, at der ved metoden ville kunne opbores gasolieforurenet jord til ca. 7-10 m u.t. i et areal på 22 m², og at afværgemetoden således indebar, at der blev efterladt restforurening fra minimum 10 m u.t. og indtil den nedre afgrænsning af forureningsudbredelsen. NIRAS vurderede, at metoden kunne fjerne 10-30 % procent af den samlede gasolieforurening på ejendommen, herunder den øverste del af forureningen og ikke den forurening, der var nærmest grundvandsspejlet. NIRAS vurderede derfor, at delvis opboring af jordforureningen i kildeområdet ikke var en egnet afværgemulighed.

Påbud om oprensning af forureningen

Syddjurs Kommune meddelte i henhold til jordforureningslovens § 41 den 23. september 2008 påbud om oprensning af forureningen på ejendommen ved "termisk behandling" som beskrevet i rapport fra NIRAS af 31. marts 2008.

¹⁰ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 5.

¹¹ Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 6.

¹² Jf. Supplerende undersøgelse om spild fra olietank på [A1], Ebeltoft, rapport udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 31. marts 2008, afsnit 6.8, herunder tabel 6.1.

Påbuddet blev meddelt til Afdelingen for Social og beskæftigelse i Syddjurs Kommune, da ejendommen på tidspunktet for udstedelsen af påbuddet blev anvendt af Ebeltoft Jobcenter.

Af hensyn til grundvandsressourcen og eksisterende drikkevandsinteresser blev det anbefalet af Team Vand i Syddjurs Kommune, at der blev fjernet så meget som muligt af forureningen, og at spredningen af eventuel restforurening blev forhindret.

Syddjurs Kommune fandt efter en vurdering af de opstillede løsningsforslag i NIRAS' rapport af 31. marts 2008, at oprensning ved termisk behandling var den metode, der bedst ville leve op til krav i lovgivningen, og på tilstrækkelig vis sikre miljøet, idet metoden forventedes at kunne oprense 90-100% af forureningen.

Det fremgår af påbuddet, at dette blev meddelt for at sikre, at forureningen ikke ville komme til at udgøre en risiko for nuværende eller fremtidig arealanvendelse, indeklime eller for drikkevandsinteresser og recipienter (vandløb, søer mv.) i området.

Påbuddet indeholdt krav om, at:

”

1. Udføre oprensning ved "termisk behandling" som beskrevet i rapport fra NIRAS A/S dateret den 31. marts 2008.
2. Udarbejde en risikovurdering for evt. efterladt restforurening. Risikovurderingen skal være underbygget af konkrete data og beregninger, og den skal tage hensyn til nuværende og potentielle risici for indeklime, arealanvendelse, grundvandsressource og recipienter.
3. Rapport for den udførte oprensning og risikovurdering skal fremsendes til Syddjurs Kommune, Team Virksomheder.
4. Tidsplan for arbejdet skal fremsendes til godkendelse hos Syddjurs Kommune, Team Virksomheder senest 6 uger efter påbud er meddelt.”

Det fremgår af påbuddet, at det udelukkende omfattede forureningen fra olietanken på ejendommen, da der ikke var kendskab til den ansvarlige forurener for benzinforureningen. Det fremgår endvidere, at Region Midtjylland var blevet kontaktet, og at regionen ikke havde registreret oplysninger om ejendomme med potentielle kilder til benzinforurening i umiddelbar nærhed af ejendommen. Ligeledes fremgår, at det blev oplyst af regionen, at benzinforureningen på ejendommen ville indgå i regionens prioritering af den kommende undersøgelses- og afværgeindsats, da forureningen var beliggende i et indsatsområde (indvindingsopland).

Syddjurs Kommune, Afdelingen for Social og beskæftigelse, påklagede den 22. oktober 2008 påbuddet af 23. september 2008 til det daværende Miljøklagenævn. Der blev i klagen bl.a. anført, at påbuddet var

uproportionalt, idet omkostningerne ifølge klageren stod i misforhold til den ved påbuddet påbudte metode, herunder den miljømæssige gevinst, der ifølge påbudsadressaten ville kunne opnås ved påbuddet.

Natur- og Miljøklagenævnet traf den 31. januar 2012 afgørelse i sagen.¹³ Nævnet afviste at realitetsbehandle klagen fra Syddjurs Kommune, Afdelingen for Social og beskæftigelse, da nævnet ikke fandt, at Social og beskæftigelse var klageberettiget i forhold til kommunens egen afgørelse.

Efterfølgende supplerende grundvandsmoniteringer¹⁴

NIRAS foretog i marts 2012 supplerende grundvandsmonitering af forureningens udbredelse i de eksisterende boringer på ejendommen. Der blev i vandprøver fra boringerne B18 og B23 påvist indhold af totalkulbrinter på hhv. 290 og 510 µg/l. Ca. 65-70% af dette indhold blev vurderet til at bestå af benzin, som var vurderet ikke at stamme fra olieforureningen i 2007. Resultaterne fra moniteringen i 2012 gav ikke NIRAS anledning til at ændre på risikovurderingen fra 2008.

NIRAS foretog i september 2016 igen supplerende grundvandsmonitering af forureningens udbredelse i de eksisterende boringer på ejendommen samt en monitering af nærliggende indvindingsboringer. Moniteringen viste et indhold af totalkulbrinter i boring B18 på 210 µg/l, hvilket var lavere end niveauet i 2012, men højere end niveauet i 2008. I boring B23 blev der målt et indhold af totalkulbrinter på 1.200 µg/l, hvilket var betydeligt højere end påvist i både 2008 og 2012. Resultaterne fra moniteringen i 2016 gav ikke NIRAS anledning til at ændre på risikovurderingen fra 2008.

Det påviste indhold af totalkulbrinter i filtersatte boringer på og omkring ejendommen fra undersøgelser i perioden 2008-2016 er sammenfattet i følgende tabel:¹⁵

¹³ Jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2012 i sag NMK-11-00030.

¹⁴ Jf. Revideret afværgekatalog for [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 13. september 2017, afsnit 3.3 og 3.4.

¹⁵ Jf. Revideret afværgekatalog for [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 13. september 2017, tabel 3.1, afsnit 3.6.

Tabel 3.1: Analyseresultater for totalkulbrinter for vand fra filtersatte borer på og omkring ejendommen.

BoringsID	04.01.2008	03.03.2008	13.03.2008	14.03.2012	15.09.2016
B8	i.p.	i.p.	i.a.	i.p.	i.p.
B15	19	i.p.	i.a.	i.p.	i.p.
B17	i.p.	i.a.	i.a.	i.p.	i.p.
B18	i.a.	95	i.a.	290	210
B23	i.a.	600	510	510	1.200

i.e. = ikke analyseret

i.p. = ikke påvist

Totalkulbrinter i µg/l.

Vandprøver fra vandforsyningsboringer¹⁶

NIRAS udtog i perioden 2008-2016 forskellige vandprøver fra borerne DGU nr. 91.25 og DGU nr. 91.29, som begge er tilknyttet [F], og er beliggende ca. 450 m fra ejendommen i en nord-/nordøstlig retning.

I 2008, 2012 og 2014 udtog NIRAS vandprøver fra boring DGU nr. 91.25 for [F] til bl.a. analyse for kulbrinter og BTEXN. I 2016 udtog NIRAS desuden en vandprøve fra samme boring for Syddjurs Kommune.

NIRAS har anført, at der i 2008, 2014 og 2016 ikke blev påvist et indhold af totalkulbrinter og BTEX over analyselaboratoriets detektionsgrænse, hvorimod der i 2012 blev påvist et indhold af totalkulbrinter på 210 µg/l og af BTEX (sum) på 4 µg/l.

I 2008 og 2012 udtog NIRAS vandprøver fra boring DGU nr. 91.29 for [F], og i 2016 for Syddjurs Kommune. NIRAS har anført, at der i 2012 og 2016 blev påvist et mindre indhold af BTEX (sum på 0,14 µg/l i 2012 og på 0,064 µg/l i 2016), men ikke med overskridelse af Miljøstyrelsens vandkvalitetskriterium for de enkelte komponenter, og at der i 2008 ikke blev påvist et indhold af BTEX i boringen.

Supplerende vurderinger af afværgemetoder for forureningen

Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, indhentede i løbet af 2017 og 2018 supplerende vurderinger af afværgemetoder for forureningen på ejendommen. Der var på dette tidspunkt ikke foretaget oprensning af forureningen i henhold til Syddjurs Kommunes påbud af 23. september 2008, som er omtalt ovenfor, og det fremgår af sagens oplysninger, at Syddjurs Kommune anmodede NIRAS om at revidere afværgekataloget for olieforureningen på ejendommen.

NIRAS fremkom den 13. september 2017 med et revideret afværgekatalog vedrørende den konstaterede olieforurening på ejendommen. NIRAS opsummerede i rapporten tidligere undersøgelser og monitoringer på ejendommen og anførte bl.a., at forureningen på baggrund af de udførte undersøgelser blev vurderet til at have en udbredelse på ca. 130 m². Det

¹⁶ Jf. Revideret afværgekatalog for [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 13. september 2017, afsnit 3.5.

samlede volumen af forureningen blev vurderet til at udgøre ca. 7-800 m³, ligesom forureningen blev vurderet til nogle steder at være spredt til en dybde af ca. 15 m u.t.

NIRAS anførte desuden, at de mulige afværgestrategier beskrevet i afværgekataloget alle sigtede på at imødegå den vurderede risiko for grundvandsressourcen lokalt under [A2-A1], som var blevet beskrevet i tidligere forureningsrapporter, og at metoderne var blevet vurderet på baggrund af viden om forureningssituationen, som den så ud ved undersøgelserne i 2007-2016, og som er beskrevet ovenfor.

NIRAS vurderede i kataloget, at den termiske metode In-Situ Termisk Desorption (ISTD) var den mest egnede afværagemetode på ejendommen. NIRAS anførte, at metoden vurderes at kunne fjerne mere end ca. 98% af forureningen på ejendommen, svarende til 2.940 l olie. Omkostningerne til metoden ved en forventet procentuel fjernelse på 90-100 % blev af NIRAS vurderet til 6 mio. kr. ekskl. moms.¹⁷ Hertil skal lægges ikke nærmere opgjorte udgifter til monitorering i en periode.

NIRAS vurderede desuden, at en delvis opboring i kildeområdet var en mindre egnet metode. NIRAS anførte, at der ved metoden ville kunne opbores gasolieforurenet jord til ca. 7-10 m u.t. i et areal på 60 m², og at afværagemetoden således indebar, at der blev efterladt restforurening fra minimum 10 m u.t. og indtil den nedre afgrænsning af forureningsudbredelsen (omkring grundvandsspejlet 15,5 m u.t.). NIRAS vurderede, at metoden kunne fjerne 40-60 % procent af den samlede gasolieforurening på ejendommen, og at afværagemuligheden derfor var en mindre egnet metode, idet den kun ville fjerne en del af den samlede forurening.

Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, anmodede herefter Dansk Miljørådgivning A/S (DMR) om at vurdere alternative og billigere afværgestrategier, som medførte en fjernelse af størstedelen af olieforureningen og samtidig sikrede, at en eventuel restforurening ikke udgør en risiko for mennesker eller natur. Kommunen oplyste i den forbindelse, at hel eller delvis nedrivning af den eksisterende bygning i forbindelse med en oprensning var en mulighed.

DMR fremkom den 13. februar 2018 med en rapport om revurdering af mulige afværgestrategier vedrørende den konstaterede olieforurening på ejendommen.

På baggrund af de af NIRAS udførte forureningsundersøgelser i 2007-2008, som er omtalt ovenfor, foretog DMR en vurdering af, hvordan

¹⁷ Jf. Revideret afværgekatalog for [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs Kommune, dateret 13. september 2017, afsnit 4.8, herunder tabel 4.1.

forureningen på daværende tidspunkt var fordelt i forskellige dybdeintervaller. DMR anførte i den forbindelse følgende:¹⁸

”Der er estimeret en samlet produktmængde på ca. 2.500 kg fyringsolie, hvilket er på niveau med den formodede spildstørrelse på ca. 3.000 L fyringsolie. Jordforureningen estimeres at være fordelt med ca. 72 % i dybden 0-10 m u.t., ca. 12% i dybden 10-12 m u.t. og ca. 16% i dybden 12-16 m u.t.

Det skal pointeres, at mængden og fordelingen af jordforurening sandsynligvis har ændret sig siden de udførte undersøgelser i 2007-2008. Dette skyldes, at fyringsolieforurening i sandede aflejringer erfaringsmæssigt kan blive nedbrudt over tid afhængigt af især jordens iltindhold. Samtidigt forventes jordforureningen siden 2008 at have spredt sig fra zoner med høje koncentrationer til mindre forurenede eller uforurenede zoner. De højeste koncentrationer i jorden vurderes desuden at være trukket dybere ned mod grundvandsspejlet (ca. 15,5 m u.t.), end det var tilfældet i 2007-2008.

Uanset hvilken afværgestrategi, der vælges, vurderer DMR, at det vil være nødvendigt at foretage en supplerende forureningsundersøgelse med analyse af jordprøver. Undersøgelsen kan evt. foretages som gentagelse af udvalgte tidligere borer, så man kan vurdere en eventuel spredning siden undersøgelserne i 2007-2008 – både horisontalt og vertikalt. [...]”

DMR vurderede herefter i rapporten, at en alternativ afværgestrategi til delvis oprensning af olieforureningen var en strategi, hvor den forurenede jord delvis blev opgravet og bortskaffet til et godkendt modtageranlæg.¹⁹

DMR beskrev i den forbindelse tre oprensningsscenarier med en gravedybde på hhv. 10 m (scenarie A), 12 m (scenarie B) og 15 m (scenarie C)²⁰. Den forventede oprensningsgrad i scenarie A blev i rapporten angivet til op til ca. 70 %, i scenarie B til op til ca. 80 %, og i scenarie C til over 90 %.

DMR beskrev herefter den overordnede strategi for scenarium A-C i følgende 11 punkter:

”

1. Der udføres en afgrænsende forureningsundersøgelse med henblik på at fastlægge den aktuelle forureningsudbredelse samt detailprojektere

¹⁸ Jf. Revurdering af mulige afværgestrategier på [A1], 8400 Ebeltoft, udarbejdet af DMR for Syddjurs Kommune, dateret 13. februar 2018, afsnit 2.5.

¹⁹ Jf. Revurdering af mulige afværgestrategier på [A1], 8400 Ebeltoft, udarbejdet af DMR for Syddjurs Kommune, dateret 13. februar 2018, afsnit 3.

²⁰ Jf. Revurdering af mulige afværgestrategier på [A1], 8400 Ebeltoft, udarbejdet af DMR for Syddjurs Kommune, dateret 13. februar 2018, tabel 3.1 i rapportens afsnit 3

- oprensningen, herunder udarbejde udbudsmateriale for entreprenørarbejdet.
2. Den nordvendte tilbygning fra 1981 (ca. 200 m²) nedrives. Inden nedrivning foretages en miljøscreening for indhold af asbest, PCB mm. i bygningsdelene. Der udarbejdes desuden udbudsmateriale for nedrivningsarbejdet.
 3. Der etableres en cirkelspuns således, at der kan graves i det ønskede område og til den ønskede dybde.
 4. Gravearbejdet foretages ved en kombination af grab fra lastbil og gravemaskine, som hejses ned i udgravningen.
 5. Der vil være miljøtilsyn med gravearbejdet i forurennet jord. Oprensningen dokumenteres med udtagning af bund- og kantprøver.
 6. Opgravet jord sorteres på lokaliteten i ren og forurennet jord. Ren jord mellemdeponeres og forurennet jord bortskaffes til eksempelvis RGS Nordic, Balle.
 7. Der udtages kontrolprøver af ren jord efter nærmere aftale med Syddjurs Kommune. Ren sandjord genindbygges i udgravningen efter fuldendt oprensning til den planlagte dybde. Afslutningsvis opfyldes med tilkøbt fyldsand, svarende til mængden af bortskaffet forurennet jord.
 8. Spuns dybere end 2-3 m efterlades muligvis i jorden.
 9. Der udarbejdes en rapport, der beskriver den udførte oprensning inklusive resultater af dokumentationsprøver.
 10. Udearealer retableres.
 11. Der udføres en årlig grundvandsmonitoring i eksisterende filtersatte borer over en periode på tre år. Hvis der fortsat ikke vurderes at være en risiko kan sagen lukkes.”

DMR skønnede prisoverslaget til ca. 3,2-3,95 mio. kr. for scenarie A, 4,25-5,0 mio. kr. for scenarie B, og 5,5-6,35 mio. kr. for scenarie C.

DMR anførte desuden i rapporten, at både afværgescenarium A, B og C efter DMR's opfattelse ville medføre en betragtelig reduktion af forureningsmassen, og at der efter oprensning med de beskrevne fremgangsmåder ikke vil være restforurening, der udgør en risiko for mennesker eller miljø, herunder drikkevandsinteresser og følsom arealanvendelse.

Ansøgning om ændret afværgestrategi

Den 15. marts 2018 indsendte Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, en ansøgning til Miljø og Klima, Syddjurs Kommune, om genoptagelse af sagen.

Team Ejendomme anførte i ansøgningen bl.a., at den ved påbud af 23. september 2008 påbudte oprensningsmetode (termisk oprensning) ikke var velegnet i nærværende sag, da der var tale om en dybtliggende forurening. Team Ejendomme anførte videre, at DMR i rapporten af 13. februar 2018 havde foreslået en mere velegnet løsning i form af opgravning af den

forurenet jord og efterfølgende 3-årig monitoring, der ville give større sikkerhed for genopretning af den eksisterende situation.

Team Ejendomme anmodede derfor om, at sagen blev genoptaget, og at påbuddet af 23. september 2008 blev ændret til den afværgestrategi med oprensning, som var beskrevet af DMR's i rapport af 13. februar 2018, jf. de 11 punkter for den overordnede strategi for scenarium A-C, som er gengivet ovenfor.

Region Midtjylland oplyste i høringssvar af 17. maj 2018, at regionen ikke havde bemærkninger til den ansøgte ændrede afværgestrategi.

2.4 Den påklagede afgørelse

Syddjurs Kommune har den 13. juni 2018 meddelt et revideret påbud om oprensning af jordforurening på ejendommen [A1], 8400 Ebeltoft, til Syddjurs Kommune, Team Ejendomme, efter jordforureningslovens § 41.

I påbuddet har Syddjurs Kommune anført, at oprensningspåbuddet af 23. september 2008, jf. afsnit 2.2 ovenfor, som udgangspunkt fastholdes, men at det accepteres, at der anvendes en anden oprensningsmetode.

Syddjurs Kommune har videre anført, at det fastholdes, at oprensningen skal følge jordforureningslovens genoprettelsesprincip, hvor genopretningen skal ske ved afhjælpende foranstaltninger, der med høj grad af sikkerhed eliminerer risiko for sundhed og miljø.

Herefter har Syddjurs Kommune anført, at den ansøgte nye oprensningsmetode efter kommunens opfattelse vil sikre en mindst lige så effektiv rensning som en termisk behandling, og derfor giver sikkerhed for at den hidtidige tilstand genoprettes.

I afgørelsen har Syddjurs Kommune vurderet, at den ansøgte – og påbudte – oprensningsmetode er velegnet til den konkrete situation, idet der kan forventes en oprensning på 90 – 100 %, hvilket ifølge kommunen betyder, at jordforureningslovens genoprettelsesprincip kan overholdes.

Syddjurs Kommune har dog fundet, at det af Team Ejendomme foreslåede om monitoring i en treårig periode (jf. punkt 11 i den ansøgte oprensningsmetode) må afvises, og ændres til et tidsubegrænset påbud om en årlig grundvandsmonitoring i eksisterende, filtersatte boringer indtil det med stor grad af sikkerhed kan påvises, at der ikke er risiko for grundvandet.

På den baggrund har Syddjurs Kommune udstedt følgende påbud til Team Ejendomme:

”

1. At udføre oprensning ved opgravning som beskrevet i rapport fra Dansk Miljørådgivning A/S den 13. februar 2018.
2. At udarbejde en risikovurdering for evt. efterladt restforurening. Risikovurderingen skal være underbygget af konkrete data og beregninger, og der skal tages hensyn til nuværende og potentielle risici for indeklimate, arealanvendelse, grundvand og recipienter.
3. At udarbejde forslag til monitoringsprogram i eksisterende filtersatte borer.
4. Rapport for den udførte oprensning og evt. risikovurdering skal fremsendes til Miljø & Klima
5. Tidsplan for arbejdet skal fremsendes til godkendelse hos Miljø & Klima senest 6 uger efter at dette påbud er meddelt.
6. Oprensningen skal påbegyndes senest 31. december 2018.”

Klager afgav i forbindelse med Syddjurs Kommunes behandling af sagen høringssvar. Dele af høringssvaret er gengivet i påbuddet med kommunens bemærkninger.

Syddjurs Kommune har med henvisning til jordforureningslovens § 41 anført, at der er metodefrihed til valg af teknisk løsning, så længe at den hidtidige tilstand genoprettes.

Herudover har Syddjurs Kommune henvist til konklusionerne i rådgiverrapporterne om, at der ikke er risiko for grundvandsforurening i forhold til [F]’ to indvindingsboringer, som er lukkede. Kommunen har hertil anført, at såfremt klager fortsat er usikker på kildepladsens grundvandskvalitet, bør klager selv undersøge forholdet f.eks. ved gennemførelse af prøvepumpning, monitoring eller lignende.

I relation til den på ejendommen konstaterede benzinforurening har Syddjurs Kommune anført, at der forgæves er gjort en indsats for at finde årsagen til indholdet af benzin og BTEX i boring B23 og B18. Kommunen har henvist til, at det fremgår klart af konklusionerne i rådgiverrapporten, at benzinforureningen ikke kan relateres til udslippet fra olietanken, som oprensningsspøddet af 13. juni 2018 gælder for.

2.5 Klagen indhold

I klagen af 9. juli 2018 har klager anført, at Syddjurs Kommune ved afgørelsen af 13. juni 2018 om revurdering af påbuddet ikke har varetaget saglige hensyn. Klager har anført, at en revurdering af en endelig afgørelse forudsætter, at kommunen varetager saglige hensyn, herunder at revurderingen foretages på baggrund af nye faktiske oplysninger i sagen. Klager mener, at det reviderede påbud derfor ikke er lovligt og gyldigt, da kommunens revurdering, ifølge klager, ikke er foretaget ud fra nye faktiske oplysninger i sagen, men i hensynet til kommunens økonomi. Klager har i den forbindelse henvist til, at der i en sag, hvor forvaltningen agerer både som myndighed og påbudsadressat, gælder et skærpet krav til de hensyn, som kommunen varetager. Klager er desuden ikke enig i det af kommunen

anførte om, at kommunen skulle have metodefrihed til opfyldelse af påbuddet.

Klager har desuden anført, at Syddjurs Kommunes vurdering af, at den ansøgte nye oprensningsmetode vil sikre en mindst lige så effektiv rensning som en termisk behandling, ikke er nærmere begrundet, og efter klagers opfattelse desuden savner sagligt grundlag. Klager mener derimod, at der ikke er holdepunkter for at antage, at den valgte oprensningsmetode i det påklagede påbud vil sikre en mindst lige så effektiv rensning som termisk behandling, der var et vilkår i det oprindelige påbud af 23. september 2008.

Klager har henvist til, at NIRAS i rapport af 13. september 2017 har anført, at termisk behandling forventes at fjerne ca. 98 % af forureningen.²¹ DMR har i rapport af 13. februar 2018 anført, at der ved det mest omfattende oprensningsscenarie C (med en gravedybde på 15 m) vil kunne fjernes over 90 % af forureningen.²² Klager har hertil bemærket, at der i scenarie C er forudsat, at gravedybden er 15 m, hvorimod det ifølge klager er oplyst, at forureningen i jorden lokalt dog forventes at have nået grundvandet i 15,5 – 17 m dybde.

Det er endvidere klagers opfattelse, at det påklagede påbud mangler klarhed, idet påbuddet ikke angiver, hvilket af de tre scenarier (A-C) beskrevet i DMR's rapport af 13. februar 2018, som påbudsadressaten skal opfylde i praksis. Klager mener derfor, at påbuddet ikke er klart og utvetydigt formuleret i relation til oprensningsmetode, hvilket reelt gør en korrekt opfyldelse af påbuddet umulig, og under alle omstændigheder uigennemskuelig for både påbudsadressaten og øvrige parter, herunder klager. Klager har navnlig henvist til, at kommunen som grundlag for udstedelse af det reviderede påbud har lagt til grund, at der skal ske en "mindst lige så effektiv rensning" som ved anvendelsen af den termiske behandling, hvilket klager ikke finder muligt med påbuddets indhold.

Klager har herudover anført, at DMR's rapport af 13. februar 2018 ikke udgør et tilstrækkeligt grundlag for at revidere det oprindelige påbud af 23. september 2008. Klager har navnlig henvist til, at DMR i rapporten har vurderet, at mængden og fordelingen af forureningen sandsynligvis har ændret sig siden undersøgelserne i 2007-2008, og det vil være nødvendigt at foretage en supplerende forureningsundersøgelse med analyse af jordprøver, uanset hvilken afværgestrategi der vælges. Opgørelsen af oprensningsudgifterne baserer sig, ifølge klager, derfor på et udokumenteret skøn over forureningsens spredning og indeholder herudover ikke alle udgifter til genopførelse af bygninger.

²¹ Jf. Revideret afværgekatalog for [A1], Ebeltoft, udarbejdet af NIRAS A/S for Syddjurs

Kommune, dateret 13. september 2017, afsnit 4.5.

²² Jf. Revurdering af mulige afværgestrategier på [A1], 8400 Ebeltoft, udarbejdet af DMR for Syddjurs Kommune, dateret 13. februar 2018, afsnit 3.

Klager har ligeledes anført, at kommunen, som følge af officialmaksimen, burde have undersøgt alternative løsninger, herunder flytning af klagers vandindvindingsanlæg.

I forhold til monitoringsvilkår i påbuddet har klager anført, at klager i praksis ikke vil have mulighed for at anvende indvindingsanlæggene ved [F], førend monitoringen viser, at anvendelsen af urensset grundvand til drikkevand igen kan ske uden risiko for forurening. Det er derfor klagers opfattelse, at vilkåret om monitoring herved reelt vil få ekspropriativ karakter over for klager. Herudover mener klager, at Syddjurs Kommune – og ikke klager selv – bør afholde eventuelle udgifter til eventuelle fornødne prøvepumpninger m.v. til undersøgelse af, om vandet er forurennet. Klager har desuden anført, at de nærmere vilkår for selve monitoringen bør fastlægges direkte og entydigt i selve påbuddet, og at monitoringen skal foretages med indvindingsanlæggene i drift, da dette vil ændre grundvandets naturlige strømningsretning hen mod indvindingsanlæggene. Klager finder, at de omfattede borer og omfanget af monitoringen skal fremgå entydigt af påbuddet.

Klager har afslutningsvist anført, at Syddjurs Kommune, ved meddelelse af det påklagede påbud, har undladt at foretage nærmere undersøgelser af, hvordan der kan skabes den bedst mulige, samlede oprensningsløsning for ejendommen henset til, at kommunen siden 2008 har været bekendt med, at der foruden olieforureningen også er en benzinforurening på ejendommen.

Den 20. august 2018 har klager fremsendt bemærkninger til Syddjurs Kommunes redegørelse, som er modtaget af Miljø- og Fødevareklagenævnet den 17. juli 2018, hvor klager bl.a. har knyttet bemærkninger til det af Syddjurs Kommune anførte om, at afværgestrategien er revideret på baggrund af monitoringerne i 2012 og 2016.

Klager har bl.a. anført, at det ikke er nærmere beskrevet, på hvilket grundlag revurderingen er foretaget eller på hvilke hensyn revurderingen beror. Klager har på ny henvist til, at der hverken af NIRAS' rapport af 13. september 2017 eller af DMR's rapport af 13. februar 2018 fremgår, at den termiske behandling, der oprindeligt blev påbudt i 2008, skulle være en uegnet metode til forureningens oprensning. Klager har anført, at det derimod fremgår af NIRAS' rapport, at den termiske behandling er den mest effektive metode, og at rapporten fra DMR er indhentet til at belyse alternativer til netop termisk oprensning, hvorfor rapporten slet ikke forholder sig til termisk behandling som metode. Klager har derudover anført en række kritikpunkter af Syddjurs Kommunes håndtering af sagen og sagsforløbet generelt.

2.6 Syddjurs Kommunes bemærkninger til klagen

Syddjurs Kommune har sendt en redegørelse for sagen, som er modtaget af Miljø- og Fødevareklagenævnet den 17. juli 2018.

Syddjurs Kommune har anført, at kommunen har revurderet påbuddet fra 2008 og tilladt en ændret oprensningsmetode på baggrund af oplysninger fra monitorering i 2012 og 2016. Monitoreringen viste, at olieforureningen primært var lokaliseret i den umættede zone, og at der kun var et begrænset indhold af kulbrinter i grundvandet tæt ved spildstedet. På denne baggrund fandt kommunen, at den nye metode vil sikre mindst lige så stor sikkerhed for genopretning, som den tidligere påbudte metode. Herudover er det oplyst, at Region Midtjylland ikke har haft bemærkninger til det reviderede påbud.

Syddjurs kommune har desuden anført, at det er kommunens opfattelse, at vandværket selv har ansvaret for at undersøge, om den forurenende drikkevandsboring ved [F] kan bringes i drift igen. Kommunen har henvist til, at kommunen ikke har fundet en kilde til benzinforureningen i boringen, og at det hverken er påvist eller dokumenteret, at [F] er forurenede af benzin fra ejendommen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle forholdet, om sagen var tilstrækkeligt oplyst forinden meddelelse af oprensningspåbud, jf. jordforureningslovens § 41.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som kommunen vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.²³

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Sagen vedrører Syddjurs Kommunes oprensningspåbud af 13. juni 2018 og dermed spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for udstedelse af oprensningspåbud efter jordforureningslovens § 41 er opfyldt.

²³ De almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 147 af 29. marts 2012, afsnit 3.3.

Efter jordforureningslovens § 41 kan miljømyndigheden meddele forureneren påbud om at fjerne en konstateret forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger.

Det fremgår af jordforureningslovens forarbejder, at påbudshjemlen i § 40 og § 41 skal administreres under hensyn til det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Det indebærer blandt andet, at lovens udgangspunkt om, at al forurening skal fjernes og den hidtidige tilstand genoprettes, kan fraviges, hvis udgifterne hertil ikke vil stå i et rimeligt forhold til den fare for miljø eller sundhed, som ligger til grund for påbuddet.

Før kommunen træffer afgørelse om oprensningspåbud efter lovens § 41, skal sagen være tilstrækkelig oplyst. Når der foreligger et forsvarligt grundlag for at træffe afgørelse, skal kommunen foretage en risikovurdering og en proportionalitetsvurdering, inden der eventuelt udstedes et oprensningspåbud.

På denne baggrund følger det af Miljø- og Fødevareklagenævnet praksis,²⁴ at en undersøgelse af en forurening, der skal indgå i overvejelserne om, hvorvidt og hvordan forureningen skal påbydes oprenset, skal give den fornødne klarhed omkring forureningens omfang og de risici, der er forbundet med forureningen.

En forurening kan kun efterlades som værende uden risiko, såfremt der er tilvejebragt dokumentation, der giver høj grad af sikkerhed for, at forureningen ikke, hverken aktuelt eller i fremtiden, indebærer en miljø- og sundhedsmæssig risiko.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, i relation til forureningens udbredelse og afgrænsning, at Syddjurs Kommune ikke har haft tilstrækkelige oplysninger til at træffe afgørelse om oprensningspåbud efter jordforureningslovens § 41, hvilket er en væsentlig retlig mangel ved afgørelsen.

Nævnet har især lagt vægt på, at det ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger er muligt at fastslå eller med tilstrækkelig sikkerhed at estimere forureningernes udbredelse og afgrænsning.

For så vidt angår forureningen i jorden har Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderet, at forureningens udbredelse i jorden siden de udførte undersøgelser i 2007 og 2008 kan have ændret sig betydeligt. Nævnet har vurderet, at der navnlig kan være sket en vertikal spredning af forureningen båret af nedsivende regnvand. Denne vurdering støttes af, at undersøgelserne fra 2008 viste, at der var sket en spredning af

²⁴ Se f.eks. NMK-11-00171.

forureningen, både horisontalt og vertikalt, i forhold til undersøgelserne fra 2007. Hertil kommer, at der over den forløbne periode kan være sket en vis naturlig nedbrydning af forureningen i jordmiljøet. Det kan efter nævnets opfattelse derfor ikke lægges til grund, at udbredelsen af forureningen i jorden, i dag svarer til det estimat af forureningen, som fremgår af det reviderede afværgekatalog af 13. september 2017, udarbejdet af NIRAS for Syddjurs Kommune, som bygger på undersøgelser fra 2007 og 2008 samt monitoringer og vandprøver fra perioden 2008-2016.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har desuden lagt vægt på, at det manglende kendskab til forureningens nedbrydning og mulige vertikale spredning medfører, at hverken forureningsrisikoen, egnede afværgeteknikker eller prisfastsættelsen for afværgeteknikkerne med tilstrækkelig sikkerhed kan vurderes. Dette er navnlig tilfældet i forhold til bortgravning af forureningen, idet der, efter nævnets opfattelse, på nuværende tidspunkt ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, hvor meget jord, der skal bortgraves. I forhold til en termisk oprensning har nævnet også lagt vægt på, at det usikre estimat af udbredelsen af forureningen i jorden og dermed risikovurderingen, kan have betydning for prisfastsættelsen, idet en naturlig nedbrydning af forureningen kan betyde, at oprensningen bliver billigere, som følge af, at oprensningsanlægget skal være i drift i kortere tid.

For så vidt angår grundvandsforureningen har Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderet, at forureningen, ud fra de foreliggende oplysninger, ikke på noget tidspunkt ses at være blevet afgrænset i grundvandet. Nævnet har konstateret, at der, siden forureningen blev konstateret i januar 2007, alene er udtaget vandprøver i 4 filtersatte borer (B8, B15, B18 og B23) i henholdsvis 2008, 2012 og 2016.

I 2008 var det højeste indhold af totalkulbrinter i grundvandet 600 µg/l (jf. boring B23). Vandprøven fra B23 i 2012 viste et indhold af totalkulbrinter på 510 µg/l, og vandprøven fra B23 i 2016 viste et indhold af totalkulbrinter på 1200 µg/l. I B18 viste vandprøven i 2008 et indhold af totalkulbrinter på 95 µg/l, i 2012 et indhold på 290 µg/l, og i 2016 et indhold på 210 µg/l.

På denne baggrund har Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderet, at der både i B18 og B23 ses at være en klar tendens til en stigende koncentration af kulbrinter i grundvandet over tid. Efter nævnets opfattelse er det derfor ikke usandsynligt, at der på nuværende tidspunkt har indfundet sig maksimal styrke af kulbrinter i grundvandet.

På baggrund af ovenstående finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst i forhold til forureningens udbredelse og afgrænsning, hvorfor kommunen ikke har haft det fornødne grundlag for at vurdere, om den påbudte afværgeteknik i det meddelte påbud af 13. juni 2018 er egnet til at oprense forureningen. Nævnet kan således tilslutte sig

DMRs vurdering i rapport af 13. februar 2018 af, at analyser af fornyede prøver er nødvendige forud for kommunens beslutning om den konkrete afværgemetode.²⁵

Syddjurs Kommune skal, i forbindelse med den fornyede behandling af sagen, belyse sagen enten ved egne undersøgelser eller ved et undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40, hvis betingelserne herfor er opfyldt, således, at forureningens omfang i jord og grundvand kan afgrænses. Kommunen skal herefter foretage en risikovurdering i forhold til grundvand, recipienter, arealanvendelse og indeklima, hvorefter egnede afværgemetoder med estimat over samtlige omkostninger der er forbundet med de pågældende metoder, skal belyses. På denne baggrund kan kommunen foretage en vurdering af proportionalitet og herefter meddele oprensningspåbud, hvis betingelserne herfor er opfyldt

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at en egnet metode kan være en kombination af flere metoder, f.eks. opgravning, termisk behandling og monitorering. Nævnet bemærker dog samtidig, at forureningen ud fra de foreliggende oplysninger ses at have bredt sig til mættet zone, hvorfor en total oprensning alene ved opgravning efter nævnets opfattelse ikke er mulig.

I det omfang den afværgemetode, som Syddjurs Kommune påbyder efter en fornyet behandling af sagen, ikke betyder en fuld oprensning af forureningen, bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at kommunen skal foretage en risikovurdering af restforureningen, som med høj grad af sikkerhed godtgør, at restforureningen hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko. Afværgemetoden skal i så fald også indeholde dokumentation for, at en restforurening holder sig inden for rammerne af risikovurderingen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker hertil, at nævnet generelt ikke vil stille sig afvisende over for, at der kan vælges oprensningsalternativer, som undtagelsesvis indebærer, at der efterlades en så lille mængde olie, at risikoen fra restforureningen reelt vil være ikke eksisterende eller efter omstændighederne acceptabel.

Efterladelse af en restforurening må dog nødvendigvis forudsætte, at restforureningen er sikkert afgrænset samt at datagrundlaget muliggør en pålidelig risikovurdering af den restforurening, der efterlades. Der henvises herom nærmere til Miljøstyrelsens vejledning 2/2009 om undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke, specielt afsnit 7.2.4 og 7.3. Der er i vejledningen desuden opstillet særlige betingelser for at efterlade en forurening som en bagatel.

²⁵ Jf. Revurdering af mulige afværgestrategier på [A1], 8400 Ebeltoft, udarbejdet af DMR for Syddjurs Kommune, dateret 13. februar 2018, afsnit 2.5.

3.4 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.5 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Syddjurs Kommunes påbud af 13. juni 2018 efter jordforureningslovens § 41, stk. 1, om oprensning af jordforurening på ejendommen matr.nr. [M1] Ebeltoft Markjorder, beliggende [A1], 8400 Ebeltoft, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Syddjurs Kommune.